

בס"ד. שיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול, ה'תשי"ז.

בלתי מוגה

א. בלקוטי תורה ד"ה אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול, מבואר, ש"באלול הוא זמן התגלות י"ג מדות הרחמים", ואעפ"כ, "הן ימות החול, ואינם יו"ט כמו שבתות ויום טוב .. ובודאי יש הפרש גדול בין יוהכ"פ ובין אלול".

ומבאר: "אך הנה יובן ע"פ משל למלך שקודם בואו לעיר יוצאין .. לקראתו ומקבלין פניו בשדה, ואז רשאיין כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם", והיינו, שכאשר המלך נמצא ב"היכל מלכותו", אזי "איין נכנסים כי אם ברשות, ואף גם זאת המובחרים שבעם ויחידי סגולה", ויש צורך בכו"כ הכנות, משא"כ בהיותו בשדה, רשאים ויכולים כולם לגשת אל המלך ולהגיש לו בקשותיהם כו'.

ודוגמתו בנמשל — שחודש אלול מותר ב"עובדין דחול" השייכים ל"שדה", והיינו, שלא נמצאים ב"בית" — "כתפארת אדם לשבת בית"², וגם לא נמצאים ב"עיר" — "עיר אלקינו"³, דקאי על אותיות התורה והתפלה שנקראים "אבנים" שמהם נעשים "בתים" ומריבוי ה"בתים" נעשית "עיר"⁴, אלא נמצאים ב"שדה" — "עשו גו' איש שדה"⁵, ששם עוסקים ב"עובדין דחול", ובאופן שלא נרגש בזה הענין ד"בכל דרכיך דעהו"⁶, (שהרי כאשר העסק בעובדין דחול הוא מתוך הרגש ד"בכל דרכיך דעהו", אזי עושים מה"עובדין דחול" — "עיר", וגם "בית"), שלכן נמצאים ב"שדה", במעמד ומצב של "איש שדה".

ואע"פ שנמצאים ב"שדה" — בא המלך שם, שזהו תוכן הענין דהארת י"ג מדות הרחמים. ואעפ"כ "הן ימות החול, ואינם יו"ט כמו שבתות ויום טוב" — שהרי נמצאים בשדה, ב"עובדין דחול".

ב. בסיום המשל הנ"ל מוסיף רבינו הזקן: "ובלכתו העירה הם הולכים אחריו".

(1) פרשתנו לב, א ואילך.
 (2) ישעי' מז, יג.
 (3) תהלים מח, ב.
 (4) ראה יהל אור עה"פ (ע' קעט ואילך). ספ"ג.
 (5) תולדות כה, כז. וראה אוה"ת עה"פ (קמב, ב ואילך).
 (6) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות

ולכאורה אינו מובן: לשם מה מוסיף רבינו הזקן תיבות אלו — הרי כדי לבאר את הענין שימי חודש אלול הם ימות החול, נוגע רק הענין דמלך בשדה, ולא הליכתו לעיר? אך הענין הוא — שבתִיבות אלו מבאר רבינו הזקן את התכלית שבדבר:

מלבד המעלה שבעצם הענין שהמלך בא לשדה ומתגלה לכולם, שגם כאשר נמצאים במעמד ומצב ד"איש שדה" יכולים לראות את המלך, יש בזה מעלה עמוקה יותר — שעיי"ז יוצאים סוכ"ס מהמעמד ומצב ד"שדה", וכאשר המלך הולך העירה, "הם הולכים אחריו". וטעם הדבר — כיון שבהיות המלך בשדה, נתקשר ה"איש שדה" אל המלך, באופן שאינו יכול להפרד ולהינתק ממנו, וכיון שכן, הרי היכן שהמלך הולך, הולך גם הוא אחריו.

וכמו"כ ברוחניות — שהאר"ת י"ג מדה"ר שבחודש אלול פועלת לא רק שבהיותו עסוק ב"עובדין דחול" מאירים אצלו י"ג מדה"ר, שהרי לא זו היא התכלית; התכלית היא — שיצא מהמעמד ומצב ד"עובדין דחול" ויבוא אל עיר המלוכה עד להיכל (בית) המלך.

ג. והנה, הענין ש"בלכתו העירה הם הולכים אחריו" — נעשה בר"ה כו', ואילו בחודש אלול נמצאים עדיין בשדה; אבל אעפ"כ, כיון שכל ענין דורש הכנה והקדמה,

— כמו ענין השבת שההכנה לזה היא מערב שבת, ויתירה מזה, מהתחלת השבוע, כפי שאומרים "היום יום ראשון בשבת", כיון שאז מתחילה כבר ההכנה ליום השבת. וכמו"כ ביו"ט, כמבואר בלקו"ת⁹ שהגילוי שהי' מאיר בביהמ"ק בכל יו"ט "הי' נמשך .. עד הרגל הבא אחריו", ונמצא, שההכנה ליו"ט היתה מתחילה עוד מהיו"ט שלפניו — הנה ההכנה להליכה אחריו בפועל בר"ה — מתחילה כבר בחודש אלול, ועוד לפני"ז, בשבת מברכים חודש אלול, שמיני' מתברכין כולהו יומין¹⁰, והיינו, שהחל משבת מברכים, ובפרטיות יותר, החל מר"ח אלול, צריכים להתחיל להתכונן לצאת מהשדה ולילך לעיר.

בחיזונויות ובגלוי נמצאים עדיין בשדה, אבל בפנימיות נקודת הנשמה נרגש כבר שצריכים לצאת מהשדה ולילך אחר המלך העירה.

9) ברכה צח, ב.

10) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

7) ראה גם לקו"ש ח"ד ע' 1344.

8) ראה רמב"ן יתרו כ, ח.

ההליכה ל"עיר" ו"בית" בפועל היא אמנם בר"ה, ואילו בחודש אלול נמצאים עדיין ב"שדה"; אבל בפנימיות הנשמה נעשה כבר בחודש אלול הענין ש"בלכתו העירה הם הולכים אחריו".

וזהו תוכן אמירת המזמור "לדוד ה' אורי" בחודש אלול¹¹, שבו אומרים "בקשו פני", היינו, לעורר את פנימיות הנשמה, ועי"ז — את פניך הוי' אבקש"¹².

ולאחרי ההכנה בחודש אלול — הרי זה נמשך בפועל ובגלוי בר"ה (שהוא יו"ט בגילוי), וגמר ההמשכה היא ביוהכ"פ בתפלת נעילה, ואח"כ נמשך בגילוי בקו השמחה בחג הסוכות עד לשמיני-עצרת, שבו מקריבים "פר אחד איל אחד"¹³, "ישראל ומלכא בלחודוהי"¹⁴, "יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך"¹⁵.

ד. וזהו הטעם שבשבת מברכים חודש אלול (או בר"ח אלול) קורין פרשת ראה — "ראה אנכי נותן לפניכם"¹⁶:

כיון שהעבודה דחודש אלול היא "בקשו פני", לכן קורין בתורה "ראה גו' לפניכם", מלשון פנימיות¹⁷, שזוהי הנתנת כח על העבודה ד"בקשו פני".

וממשיך בכתוב: "ברכה וקללה" — שהם ב' הקוין ד"סור מרע ועשה טוב", מצוות עשה ומצוות לא תעשה, ב' הקוין שבהם נחלקת כללות העבודה דקיום המצוות.

ועז"נ "לפניכם גו' ברכה וקללה" — שהעבודה בב' הקוין הנ"ל צריכה להיות "לפניכם", בפנימיות הנפש. והיינו, שאין הכוונה לשלול רק את העבודה בדרך "מצות אנשים מלומדה"¹⁸, אלא הכוונה היא לשלול גם את העבודה שע"פ טעם ודעת, כי, טעם ודעת אינם פנימיות, ואילו העבודה צריכה להיות באופן של פנימיות דוקא — "בקשו פני".

והכח לזה נתבאר בהתחלת הפסוק — "אנכי נותן לפניכם":

11) ראה גם שיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול דאשתקד בתחלתה (תו"מ ח"יז ס"ע 166). וש"נ.
12) תהלים כז, ח. וראה יהל אור עה"פ (ע' קד ואילך).
13) פינחס כט, לו.
14) ראה זהר ח"א סד, א"ב. רח, ב. ח"ג ובכ"מ.
15) משלי ה, יז. וראה תו"מ סה"מ תשרי ס"ע פא ואילך. וש"נ.
16) ריש פרשתנו.
17) ראה לקו"ת ריש פרשתנו. ובכ"מ.
18) ישע"י כט, יג. וראה תניא פל"ט. ובכ"מ.

"אנכי" — קאי על עצמותו ית', ועצמותו ית' אומר: "אנכי נותן — הנני נותן את עצמי ("איך גיב זיך אַוועק") — לפניכם", שהו"ע התקשרות העצמות עם עצם הנשמה, שע"ז קשורה הפנימיות של איש ישראל עם העצמות.

ומצד זה נרגש בפנימיות הנפש — שהיכן שהמלך הולך, מוכרח גם הוא ללכת אחריו, להיותו קשור עם עצמות המלך.

ה. וזהו גם דיוק הלשון "ראה גו" — שהעבודה צריכה להיות באופן של ראי' דוקא:

ענין ראי' הוא שעל ידה נעשית ההתאמתות היותר חזקה, כידוע החילוק בין שמיעה לראי' — אינה דומה שמיעה לראי' — שאף שגם ע"י שמיעה מתאמת אצלו הדבר, הרי זה רק בחיצוניות הנפש, ולכן ע"י קושיא נחלש אצלו הענין, ועד שיכול לבוא לידי החלטה הפכית ממה ששמע, משא"כ בראי', הנה כמה קושיות שישאלו אצלו, ישיב: אני בעצמי ראיתי זאת, והיינו, שזוהי התאמתות שבפנימיות הנפש, ששם אין מקום לקושיות.

קושיות ותירוצים תופסים מקום רק בחיצוניות הנפש, ולכן, בענין שכל התאמתותו היא רק ע"י שמיעה שמגעת בחיצוניות הנפש בלבד, שייך לומר שע"י קושיא תהי' חלישות בדבר, וע"י תירוץ יחזור הדבר לאיתנו; משא"כ ראי' שמגעת בפנימיות הנפש — הרי שם אין נתנת מקום לקושיות וכו'; קושיא אינה פועלת חלישות, ותירוץ אינו מוסיף מאומה.

וזהו "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" — שהעבודה בב' הקוין דסור מרע ועשה טוב צריכה להיות באופן של ראי' ("ראה"), הקשורה עם פנימיות הנפש ("לפניכם").

והכח לזה הוא ממתן-תורה²¹ — שהרי הענין דמ"ת הי' באופן ש"ענינו ראו ולא זר" (כלשון הרמב"ם²²), והיינו, שהאמונה בתורה אינה מצד אות ומופת, אלא זהו ענין שכל בני" (כל הנשמות שהיו בשעת מ"ת²³) ראו בעצמם, וע"ז נתאמת הענין דתומ"צ אצל כל בני" בפנימיותם.

21) ראה גם לקמן ס"ט.

22) ה' יסוה"ת רפ"ח.

23) ראה פרדר"א פמ"א. ועוד.

19) ראה ד"ה פדה בשלום תשי"ג פ"ג

(תו"מ ח"ז ע' 199). וש"נ.

20) מכילתא יתרו יט, ט.

בפנימיות מונח אצל כל אחד מישראל שהיכן שהמלך הולך מוכרח גם הוא לילך אחריו. ופנימיות זו ישנה אצל כל בני". אבל יש צורך לעורר פנימיות זו, וזוהי העבודה דחודש אלול — "בקשו פני" — לבקש ולחפש את הפנימיות, ועבודה זו היא ההכנה שענין זה יאיר בר"ה בגילוי, ומזה נמשך גם על כל השנה, שקיום התומ"צ לא יהי בדרך "מצות אנשים מלומדה", וגם לא עבודה שע"פ טו"ד, אלא מצד פנימיות הנשמה.

וזהו גם הכלי להמשכת שנה טובה ומתוקה בכל המצטרך, בגשמיות וברוחניות.

* * *

ו. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה ראה אנכי נותן לפניכם גוי.

* * *

ז. אודות הענין ד"ראה אנכי גוי" נאמר הלשון "נותן" — ד"כל הנותן בעין יפה הוא נותן"²⁴, והיינו, שנותנים את כל הענינים. ובפרטיות יותר:

בענין הראי' גופא ישנם ב' מדריגות: (א) ראי' שע"י העין, (ב) ההבטה שמצד העצם שלא ע"י העין, כמ"ש²⁵ "אם יוצר עין הלא יביט", שפירושו הלא יביט בעצמו שלא ע"י העין²⁶.

וזהו "ראה אנכי נותן" — שהקב"ה נותן לבנ"י גם המדריגה היותר נעלית שבראי'.

ח. והענין בזה:

נתבאר לעיל (ס"ה) מעלת הראי' בכלל (כולל גם ראי' שע"י העינים) לגבי שמיעה, שעל ידה נעשית ההתאמתות היותר חזקה.

וזהו גם ש"אין עד נעשה דיין", ומהטעמים לזה — לפי שהדיין צריך להביט על הענין בב' קוין שקולים, לזכות ולחוב, וכיון שהוא בעצמו ראה את הדבר, "לא מצו חזו לי זכותא"²⁷.

כלומר: בשעה שהדיין שומע מפי עדים, הרי אע"פ שההתאמתות שע"י עדות היא גדולה יותר מההתאמתות שע"י השגה, שהרי השגה

(24) ראה המשך תער"ב ח"ג ע' איתי.

(24) ראה ב"ב נג, רע"א. וש"נ.

ועוד.

(25) תהלים צד, ט.

(27) ר"ה כו, רע"א.

היא כמו שמיעה, ואילו עדות הו"ע של "גזירת הכתוב"²⁸ שלמעלה מהשכל, מ"מ, כל זמן שלא ראה את הדבר בעצמו, יכול עדיין למצוא לו זכות; משא"כ כאשר ראה את הדבר בעצמו, "לא מצו חזו לי זכותא".

ונמצא, שההתאמתות שע"י ראי' היא נעלית יותר לא רק מהשגה (שמיעה), אלא גם מקבלת עדות.

ואעפ"כ, יש בראי' עצמה ב' מדריגות:

(א) ראי' שע"י ממוצע — הממוצע דעין הגשמי, שבו מלוכש כח הראי', א' מחמשת החושים, שעל ידו נתפס הדבר במוח; או ממוצע רוחני, שהו"ע ראי' דחכמה, ובשני האופנים, כיון שהראי' היא ע"י ממוצע, אין זה נוגע בפנימיות הנפש ממש.

(ב) "הלא יביט" — בעצמו שלא ע"י ממוצע, שזוהי הראי' שמצד עצם ופנימיות הנפש.

ויש להביא הוכחה להאמור שראי' שע"י ממוצע אינה נוגעת בפנימיות הנפש ממש:

הכלל ש"אין עד נעשה דיין" הוא בדיני נפשות דוקא, משא"כ בדיני ממונות — "עד נעשה דיין"²⁷.

ומזה מוכח שגם ראיית העין ("עד") אינה ענין שנוגע בפנימיות נפשו ממש — שהרי בענינים שנוגעים לעצמו או לקרובו הרי הוא פסול לדין, כיון שזוהו"ע שנוגע בפנימיות הנפש ממש, וכיון שבדיני ממונות נעשה דיין אע"פ שראה את הדבר, עכצ"ל, שראיית הדבר אינה נוגעת בפנימיות נפשו ממש (ורק הראי' שבבחי' "הלא יביט", שלא ע"י ממוצע, הו"ע שנוגע בפנימיות הנפש ממש).

וזוהו "ראה אנכי נותן גו" — דכיון ש"כל הנותן בעין יפה הוא נותן", ניתן לבנ"י גם המדריגה הב' שבענין הראי', וענינו בעבודה — שקיום המצוות צריך להיות לא בדרך "מצות אנשים מלומדה", ולא באופן של השגה, וגם לא באופן של ראי' כפי שרואים דבר זר, אלא באופן של ראי' כזו שנוגעת בפנימיותו ממש.

ט. והכח על זה הוא ממתן-תורה:

כאשר הקב"ה אמר "אנכי הוי' אלקיך"²⁹, הרי כיון שדיבורו של

29 יתרו כ, ב.

28 ראה לקו"ש חכ"א ע' 62. וש"נ.

הקב"ה חשיב מעשה³⁰, אזי נעשה כן אצל כאו"א מישראל — ש"אנכי" נעשה "הוי' אלקיך", כחך וחיותך¹⁷, היינו, שהכח והחיות של כל אחד מישראל הוא — "אנכי".

וכיון שכן, הרי מובן, שענין התומ"צ אינו כמו מי שרואה דבר שחוץ הימנו (כמו בבחי' הא' שבראי'), אלא כמו דבר שהוא קרוב אליו, ולא רק קרוב אליו, אלא זה הוא בעצמו, כמבואר בתניא³¹ שנשמתו של כל אחד מישראל היא "חלק אלקה ממעל ממש".

וזהו אמיתית הפירוש ד"ראה אנכי נותן לפניכם" — "לפניכם" היינו הפנימיות דפנימיות שבנפש, שנמשך ובה מבחי' "אנכי".

*

י. בנוגע למ"ש בפרשת השבוע "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה גו' את הברכה אשר תשמעו גו'", הנה בכדי לקבל את הברכה יש צורך ב"כלי", וה"כלי" לקבל את הברכה הוא — כדברי המשנה³²: "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר³³ ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום", והיינו, שה"כלי" לקבלת הברכה הוא — שלום.

בפסוק זה — שממנו מביאה המשנה ראי' ששלום הוא כלי המחזיק ברכתו של הקב"ה — נאמרו ב' ענינים:

(א) "ה' עוז לעמו יתן", היינו, שהקב"ה נותן לבנ"י (ובנ"י מקבלים מהקב"ה) תורה, שנקראת עוז, כמארז"ל³⁴ "איך עוז אלא תורה".

(ב) "ה' יברך את עמו בשלום", היינו, שבנ"י אינם מסתפקים בכך שקיבלו את התורה מהקב"ה, אלא הם לוקחים את התורה ויוצאים עמה לעולם, להאיר את העולם באור התורה, שזהו ענין השלום.

וזהו גם גודל המעלה ד"כינוס של צדיקים"³⁵. צדיקים הם אלה שעושים צדקה³⁶, דהיינו, אלה שלומדים תורה ומקיימים מצוות, שהרי תומ"צ נקראים "צדקה", כמ"ש³⁷ "כל מצוותיך צדק" (כמשנת"ל במאמר³⁸). וכאשר "צדיקים" מתאספים יחדיו מתוך התאחדות, שלום

(30) ראה שבת קיט, רע"ב. ב"ר פמ"ד, (35) ראה סנהדרין עא, סע"ב (במשנה).
 כב. (36) ראה לקו"ת מסעי צא, א. שה"ש טז.
 (31) רפ"ב. רע"ג. ובכ"מ.
 (32) עוקצין בסופה. (37) תהלים קיט, קעב.
 (33) תהלים כט, יא. (38) פ"ד (לעיל ס"ע 220 ואילך).
 (34) שהש"ר פ"א, ד. פ"ב, ג. ועוד.

וקירוב הלבבות, להתחזק בתורה ולהאיר על ידה את העולם, הרי זה "כינוס של צדיקים" ושלום האמיתי שעל ידו נוטלים את ברכתו של הקב"ה.

יא. וכיון שבשבוע זה מתקיים כינוס כדי להוסיף חיזוק בתורה בכלל ובפנימיות התורה בפרט, לפעול שהמעיינות דפנימיות התורה יהיו באופן של הפצה עד לחוצה,

והרי המשכת הברכה על כל הענינים היא מיום השבת, דמיני' מתברכין כולהו יומין,

יתן השי"ת שתומשך ריבוי ברכה בהכינוס, שכל הענינים יהיו בהצלחה, והעיקר — שתהי' הצלחה במילוי הכוונה העיקרית, שזהו"ע הפצת המעיינות חוצה.

* * *

יב. יום הש"ק לאחרי חצות שיך גם לפרשה הבאה — שלאחרי פרשת ראה באים לפרשת שופטים.

והענין בזה — שלאחרי כל העילויים שבענין הראי', כולל גם בחי' הנעלית שבראי' (כנ"ל), אין זה מספיק עדיין, אלא יש צורך לעבור לפרשת שופטים, כדי להמשיך את הענינים בפועל ממש.

וע"ד המבואר³⁹ בנוגע לפירוש רש"י על הפסוק⁴⁰ "ויעש כן אהרן", "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה" — דלכאורה: מהי המעלה והשבח שבזה ביחס לאהרן? — שהחידוש בזה הוא, שאהרן לא שינה ועשה את כל הענינים בדיוק בפועל ממש, למרות שבשעת העבודה כיוון את כל הכוונות, ולא רק שכיוון את הכוונות ("סתם מכוין געווען"), אלא שאכן הגיע והי' נמצא (ער האָט טאַקע געהאַלטן דערביי און געווען) באותם מדריגות שכיוון אותם.

— להרב המגיד⁴¹ הי' חבר עוד מקודם שנתקרב אל הבעש"ט, וכאשר נפגשו לאחר זמן, הבחין החבר שהמגיד מאריך בתפלתו, ושאל אותו לפשר הדבר, שהרי גם הוא מכוין את כל כוונות התפלה (בהיותו "מקובל"), ואעפ"כ, לא מתארכת תפלתו זמן רב כל כך? והשיב לו המגיד ע"פ משל:

41) ראה סה"ש תר"ץ ע' 132 ובהערה 2 שם. מגיד דבריו ליעקב בהוספות ס"ב (ב). וש"נ.

39) ראה תר"מ חי"ח ע' 83. וש"נ.
40) בהעלותך ח, ג.

אצל חבריו של המגיד הי' הסדר, שבמשך כל השנה הי' יושב ולומד תורה, ורק פעם בשנה הי' נוסע אל ה"יריד" בעיר לייפציג, לקנות סחורה עבור החנות שהיתה זוגתו מנהלת במשך כל השנה, לצורך פרנסתם.

וישאל אותו המגיד: כמה זמן נמשכת הנסיעה ל"יריד"? והשיב, שהנסיעה נמשכת כמה שבועות, והפטיר באנחה על הביטול-תורה הכרוך בכך, שכן, אף שגם בהיותו בדרך לומד הוא בעליפה, ובבואו לאכסניא לומד הוא בהספרים שלוקח עמו, אבל אעפ"כ, מצד בלבול הדרך כו' אינו יכול להתרכז בלימודו כדבעי כמו בהיותו בביתו.

ויאמר לו המגיד: למה לך לבזבז זמן רב כל כך — הנך יכול להשאר בבית ולהתבונן ולצייר במחשבה כיצד הנך נמצא בתחנה פלונית ופלונית, על ה"יריד" וכו', וכך לא יתארך הדבר זמן רב? — והשיב: אבל הנני צריך את הסחורה...

ועפ"ז הסביר לו המגיד, שכדי "להשיג את הסחורה", לא די ב"כוונות" בלבד, היינו, שהוא עצמו יהי' נמצא היכן שהי' נמצא עד עתה, ורק יכווין אודות מדריגות נעלות, אלא הוא אכן צריך להיות שם, ובשביל זה יש צורך בריבוי זמן, ודוקא באופן כזה משיגים את הסחורה. — וכן הוא בענין פרשת ראה ופרשת שופטים: לאחרי כל העילויים שבענין הראי', אומרים ליהודי, שלא ישכח אודות הפועל ממש — ליקח את ה"סחורה", להביאה לעוה"ז, ולהמשיכה בחיי היום-יום.

יג. אודות הענין ד"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך"⁴² — איתא בספרי מוסר⁴³ וחסידות⁴⁴ (על יסוד מ"ש בספר יצירה⁴⁵) ש"שעריך" הם ז' השערים שבאדם: שתי עינים, שתי אזנים, הפה וכו', ועליהם יש למנות שופטים ושוטרים.

שופטים — הם "דיינים הפוסקים את הדין", ושוטרים — הם "הרודין את העם אחר מצוותם .. עד שיקבל עליו את דין השופט"⁴⁶, והיינו, שתפקיד השוטרים הוא להבטיח שהפסק-דין של השופטים יקויים בפועל ממש.

ועד"ז בעבודת כל אחד מישראל — שצריך להיות ה"שופט" שבו,

(42) ר"פ שופטים.

(44) ראה ד"ה שופטים ושוטרים דאשתקד

(43) ש"ך עה"ת ר"פ שופטים. של"ה ס"פ פ"ב (תו"מ ח"ז ריש ע' 181). וש"נ.

(45) פ"ד מ"ב.

שופטים.

(46) פרש"י עה"פ.

היינו, לפסוק כל דבר ע"פ התורה, ואח"כ צריך להיות ה"שוטר" שבו, היינו, להתגבר על טבעו ולקיים את הוראת התורה בפועל ממש.

והנה, מקומם של השופטים ה' בלשכת הגזית⁴⁷, ושם היו פוסקים את השאלות שהגיעו מחוץ ללשכת הגזית — כי, בכדי לכוין ההלכה לאמיתתה יש צורך בנתינת-כח, וענין זה נעשה ע"י ישיבתם בביהמ"ק — "ומקדשי תיראו"⁴⁸, שזהו"ע יראת שמים, שע"ז זכו לפסוק הלכה לאמיתתה.

וכן הוא בה"שופט" שבכל אחד מישראל — שה"משפט" צריך להיות קשור עם ביהמ"ק שבנפשו פנימה, דהיינו, מתוך יראת שמים. ובפרטיות יותר — שלא מספיק לימוד גליא דתורה, אלא צריך להיות גם לימוד פנימיות התורה, נשמתא דאורייתא⁴⁹.

יד. וזהו גם ענינה של ישיבת תומכי-תמימים שנתיסדה בחודש אלול⁵⁰ — שבה קבעו שיהי' הלימוד דתורה תמימה, גליא דתורה ביחד עם פנימיות התורה⁵¹.

וענין זה קשור גם עם חודש אלול — שהרי "אלול" ר"ת אני לדודי ודודי לי⁵², וסיומא דקרא⁵³ "הרועה בשושנים", שיש בזה ב' פירושים⁵⁴: (א) "ששונים בתורה"⁵⁵ — גליא דתורה, (ב) "מה שושנה אית לה תליסר עלין כו"⁵⁶, י"ג מדות הרחמים — פנימיות התורה.

טו. בנוגע לשושנה נאמר⁵⁷ "כשושנה בין החוחים", והיינו, שאף שהחוחים הם קוצים כו', מ"מ, מוסיפים הם יופי לשושנה. וזהו גם ענין הקליפות כפי שהי' בתחלת הבריאה — שלא זו בלבד שלא היו מנגדים, אלא אדרבה, שהיו כמו קליפה ששומרת על הפרי⁵⁸. וע"ד מ"ש⁵⁹ "ברוך תהי' מכל העמים" — ש"מכל העמים" גופא נעשה הענין ד"ברוך"⁶⁰.

54) ראה לקו"ת פרשתנו לג, א ואילך. ובכ"מ.

55) שבת ל, ב. וש"נ. זח"ב כ, ב. ועוד.

56) הקדמת הוזהר בתחלתה.

57) שה"ש ב, ב.

58) ראה לעיל ע' 181. וש"נ.

59) עקב ז, יד.

60) ראה אוה"ת עה"פ (ע' תקח ואילך).

47) רמב"ם הל' סנהדרין פ"ד הי"ב.

48) קדושים יט, ל.

49) זח"ג קנב, א.

50) לפני ששים שנה.

51) ראה שיחת ליל שמח"ת תרנ"ט

(בהוספות לסה"מ תרנ"ט). ועוד.

52) אבודרהם סדר תפלת ר"ה (בשם

הדרשנים). ב"ח או"ח סתקפ"א (ד"ה והעבירו).

53) שה"ש ו, ג.

וענין זה קשור עם חודש אלול — כי, ס"ת ד"אני לדודי ודודי לי" הם ד' יודי"ן⁵², כנגד הארבעים יום מר"ח אלול עד יוהכ"פ, שענינם הוא עבודת התשובה, שעל ידה נעשה "סלחתי כדברך"⁵¹, ונעשה ענין הכפרה, כמ"ש באגרת התשובה⁵² בפירוש לשון כפרה, שענינה הוא "להיות נחת רוח לקונו", שיהי' "מרוצה וחיביב לפניו ית", כמו ארבעים יום הראשונים שהיו ברצון⁵³, ובאופן נעלה עוד יותר.

והענין בזה — שהתשובה פועלת שה"חוחים" עצמם פועלים תוספת עליו ויופי.

והיינו, שגם הארבעים ימים האמצעיים שהיו שלא ברצון — הנה ע"י עבודת התשובה מתהפכים הם באופן שהם עצמם גורמים רצון עמוך יותר מכמו ארבעים ימים הראשונים.

ועי"ז נמשכת במילא כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

* * *

טז. דובר פעם⁵⁴ שהעבודה דאלול ותשרי צריכה להיות בשמחה. וכיון שיום השבת מיני' מתברכין כולהו יומין, צריכה השמחה להתחיל החל משבת מברכים.

ואע"פ שבכללות הנה שבת ענינו עונג ויו"ט ענינו שמחה⁵⁵, וכדאיתא בתשובת הגאונים⁵⁶ ש"שבת כיון דעונג כתיב ב"י לא כתיב ב"י שמחה", מ"מ, הרי מפורש בספרי⁵⁷: "וביום שמחתכם — אלו השבתות".

ויש לומר, ששבת מצד עצמו ענינו עונג הבלתי מורגש (שהרי זהו כללות החילוק שבין שמחה לעונג, ששמחה היא בהתגלות, ועונג הוא בהעלם), ובפרט בזמן סעודה שלישית, רעוא דרעויין⁵⁸, אבל ע"י עבודה ממשיכים בחי' העונג בגילוי, שזהו ענין השמחה.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) יתן השי"ת שתומשך השמחה על כל חודש אלול ועל ראש השנה, ותהי' שנה שמחה בגשמיות וברוחניות.

61) שלח יד, כ. וראה פרש"י עקב ט, יח.

62) רפ"ב.

63) פרש"י עקב שם.

64) ראה שיחת ש"פ ראה, מבה"ח אלול

תשי"ג בסופה (תו"מ ח"ט ע' 149). ובארוכה

— תו"מ ח"ו ע' 158 ואילך.

65) ראה סה"מ תש"ט ס"ע 130 ובהערת

כ"ק אדמו"ר שליט"א שם.

66) שערי תשובה סי' ל'.

67) בהעלותך יו"ד, יו"ד. וראה לקו"ש

חל"ג ע' 62. וש"נ.

68) זח"ב פח, סע"ב. וראה המשך תרס"ו

ע' תקמב ואילך. ועוד.